

Valor de la Misericòrdia 2021-22

Virtut de la Caritat

Després d'un any fratern sense abraçades, enmig d'una pandèmia amb mascaretes i petons que no ens he fet, arribem al valor de la Misericòrdia. Una expressió de l'amor que es reflecteix en la virtut de la Caritat.

Som una comunitat educativa franciscana que es nodreix de l'evangeli i que educa en el descobriment de les potencialitats per capacitar cap a unes relacions humanes significatives. Aquest valor ens ajuda a posar el cor en tot el que fem i vivim.

Aquest valor ens ajuda a posar el cor en tot el que fem i vivim.

Què és la misericòrdia?

En cert sentit és la concreció de l'amor. A tots ens costa fer-nos una idea d'allò que no té límits, i l'amor és quelcom il·limitat. Per això, el que percebem d'ell és una cosa concreta: el primer que captem, abans de ser-ne conscients, és que ens cuiden i protegeixen amb amor. Som una espècie vulnerable que necessita rebre amor concret des de l'inici.

El terme també fa referència a l'amor interessat que ens surt de dins quan comprovem el deteriorament del món (ecologia), el patiment de persones i animals (fraternitat) i el sofriment que provoquen les diferències i divisions humanes (perdó). Aquesta és una altra concreció de l'amor humà que ens porta a donar a qui ho necessita¹.

Jesús de Natzaret, a la paràbola del Bon samarità, descriu com l'amor de Déu mou el cor d'un estranger per ajudar un desconegut maltractat². Aquest amor concret és la misericòrdia que rep el proïsme. I aquest va ser un dels ensenyaments essencials de Jesús juntament amb la petició: "Estimeu-vos com jo us he estimat"³.

En cert sentit, la misericòrdia és la concreció de l'amor.

Sant Francesc va sentir aquest amor concret de Déu en abraçar un leprós que va trobar en un camí. Aquesta experiència va ser el que el va portar, a ell i als seus primers frares, a tenir cura de les persones més fràgils. Un dels molts exemples el tenim en fra Juníper:

"Era tanta la seva misericòrdia amb les pobres, que quan en veia algun de mal vestit o de despul·lat, immediatament es treia l'hàbit i l'hi donava; així és que el ministre de la fraternitat li va manar que "per santa obediència" que no en regalés més... Va passar que, al cap de pocs dies, va trobar un home gairebé despul·lat que li va demanar almoïna per l'amor de Déu. Fra Juníper li va dir: - No tinc res que pugui donar-te si no és l'hàbit, però m'han ordenat que no el regali; ara bé, si tu me'l prens, jo no t'ho impediré... Creixia en ell la virtut de la caritat, els frares ja no deixaven res al seu abast perquè tot ho donava". (Florecillas IV)

¹ La misericòrdia és una actitud fonamental que és -o no- a l'inici de tot el procés humà i que configura tot el procés posterior (Cf. El principi misericòrdia. Jon Sobrino).

² "Jesús de Nazaret amb la seva paraula, els seus gestos i tota la seva persona mostra la misericòrdia de Déu" (*Misericordiae Vultus* 1).

³ Una Església vertadera és, per davant de tot, una Església que «se pareix a Jesús». L'Església ha de rellegir la paràbola del bon samarità; si no és bona samaritana, la resta de coses seran irrellevants. (Cf. Jon Sobrino).

Amb ocasió de l'Any de 2015, declarat per Papa Francesc any de la Misericòrdia, es va escriure la Bula **Misericordiae Vultus** (*El rostre de la Misericòrdia*) en què convidava a viure la caritat com una expressió de la misericòrdia: *“És el meu gran desig que el poble cristià reflexioni sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals... i se demani:*

- *Si donàrem menjar i beure a l'asedegat*
- *Si acollírem l'estranger i vestírem el despullat,*
- *Si dedicàrem temps per acompanyar el que estava malalt o presoner,*
- *Si ajudàrem a superar el dubte, que porta a la por i és font de soledat.*
- *Si fórem capaços de vèncer la ignorància en què viuen milions de persones... per ser rescatats de la pobresa,*
- *Si fórem capaços de ser propers amb qui es trobava sol i afligit,*
- *Si perdonàrem qui ens va ofendre i rebutjàrem el rancor,*
- *Si tinguérem paciència*
- *Si resàrem pels nostres germans i germanes” (MV 15).*

I la Caritat?

En aquestes frases podem comprendre com l'exercici de la Caritat és la manera de manifestar la misericòrdia; la concreció dels nostres bons sentiments en compromisos que canvien la vida i el món.

L'exercici de la Caritat és la manera de manifestar la Misericòrdia

El terme “compartir” forma part d'un llenguatge comprensible per tot el món, i a qualsevol edat. No obstant això, és una virtut que ha de ser educada per sortir del “jo” i arribar a “nosaltres”. La **Caritas** forma part del nostre ideari franciscà, i l'hem vist reforçat en aquest temps de Pandèmia en tres trets:

- 1r. La sol·licitud que atén eficaçment l'altre en les seves necessitats i desitjos.
- 2n. L'afecte que crea una atmosfera agradable i ens acosta físicament i emocional a l'altra persona.
- 3r. I la intimitat com a pont que permet la meravella de la retrobada i el coneixement mutu.

Harmonitzar les tres suposa un art que trobem viu en l'espiritualitat de la Tercera Ordre de Sant Francesc:

“ I mostrin amb obres l'amor que es tenen mútuament. I confiadament que cadascú manifesti l'un a l'altre la seva pròpia necessitat per a què li trobi allò necessari i l'hi proporcioni. Joiosos els que estimen tant l'altre quan està malalt i no pot correspondre'ls com quan està sa i els pot correspondre”. (Regla TOR VII, 23)

Per concretar més en la nostra vida quotidiana ens pot ajudar aquest conte de Tony de Mello: Dos germans – un de fadrí un de casat- reberen dels seus pares com a herència una granja a parts iguals. Un vespre, el germà casat es despertà regirat pensant: *“El meu germà és fadrí i només rep la meitat de la collita, i jo que tinc dona i cinc fills, a la meua senectut ho tindrà tot. Qui en tindrà cura? Cal que estalvi”. A partir d'aquest moment, s'aixecava cada vespre, anava al graner del seu germà i hi deixava un sac de gra.*

Per la seva part, el germà fadrí va començar a pensar quelcom semblant. Es deia a si mateix: *“Això és una injustícia. El meu germà té molta família i jo m'enduc la meitat de la collita”. Així que cada vespre anava al graner del seu germà i hi deixava un sac de gra. Un vespre de lluna, coincidiren els dos pel camí amb els sacs a l'esquena...*

Diuen que, allà on es van trobar, es va aixecar un temple per ser el lloc on l'amor es va fer misericòrdia.

Aquesta trobada fraterna és el que volem suscitar en nosaltres mateixos, en la nostra comunitat educativa. Per això, hem de descobrir la necessitat de l'altre i sortir de la nostra zona per trobar el punt zero en què ens ha posat la COVID.

El terme "compartir" forma part d'un llenguatge comprensible per tot el món i a qualsevol edat.

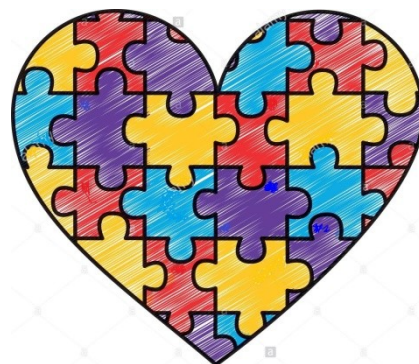
Per això, suggerim **tenir en compte** els següents trets de l'amor de la misericòrdia:

- És Incondicional. No està vinculat a condicions de mèrit o esforç, sinó que comença i acaba en la persona per ser ella mateixa, per existir tal i com és, com l'estima Déu.
- És lliure. No considera l'altre com una possessió o una propietat, sinó que desperta en nosaltres sentiments entranyables: ganes d'abraçar, d'acollir, d'escoltar i gaudir junts.
- És intel·ligent. Estima amb lucidesa i respecte. Permet la persona conèixer els seus límits, valorar-se i tenir espai propi.
- És vulnerable. Quan estimem ens mostrem necessitats d'amor.

Descobrirem la necessitat de l'altre i sortir del nostre per a trobar-nos el punt zero en el qual ens ha posat la COVID.

La nostra proposta és la de decidir-nos a estimar a l'estil de Francesc d'Assís sense esperar resposta, ja que l'amor no s'apaga si acollim en el nostre cor i oferim les nostres mans.

*Senyor, que no m'obstini tant
En ser conhortat, sinó en conhortar,
En ser comprès com en comprendre,
En ser estimat com en estimar.
Perquè donant-se és com es rep,
Oblidant és com es troba,
Perdonant és com s'és perdonat...*

Bibliografia

García – Monge, J. Antonio., *Treinta palabras para la madurez*. Bilbao 1997.
Sobrinó, Jon. *El principio misericordia*. Santander 1992.
Van Breemen, P. *Lo que cuenta es el amor*. Santander 2009.
AVVA Granados., *La alianza educativa. Introducción al arte de vivir*. Burgos 2010.
Francisco, Papa. *Misericordiae Vultus*. Bula para el año de la Misericordia 2015.

Fr. Manuel Romero, TOR
Delegat Pastoral Col·legis Franciscans TOR.